

Kinderneurologie

Wat is kinderneurologie?

Kinderneurologie is een medisch specialisme dat zich bezig houdt met de diagnose en de behandeling van kinderen met een ziekte van de hersenen, het ruggenmerg, de zenuwen en/of de spieren.

Wat is een kinderneuroloog?

Een kinderneuroloog is een neuroloog of een kinderarts die zich gespecialiseerd heeft in de kinderneurologie. Kinderneurologen volgen hiervoor een speciale meerjarige opleiding. De Nederlandse Vereniging van Kinderneurologen houdt toezicht op deze opleiding en registreert alle kinderneurologen die aan de eisen van de opleiding hebben voldaan.

Er zijn ook neurologen en kinderartsen die niet deze opleiding hebben gevolgd, maar wel regelmatig kinderen met een kinderneurologische aandoening zien. Deze neurologen en kinderartsen hebben kinderneurologie als aandachtsgebied.

Waar werken kinderneurologen?

Kinderneurologen werken in ziekenhuizen, zowel academische als niet academische ziekenhuizen. Daarnaast werken er ook kinderneurologen in een epilepsiecentrum. Onder praktische links, bij artsen vindt u een overzicht van de in Nederland werkzame kinderneurologen.

Hoe komt een kind terecht bij de kinderneuroloog?

Door middel van een verwijzing van een huisarts, arts voor verstandelijk gehandicapten of een medische specialist kunnen ouders of verzorgers een afspraak maken bij de kinderneuroloog in het ziekenhuis of in het epilepsiecentrum.

Tot welke leeftijd kunnen kinderen terecht bij de kinderneuroloog?

Wanneer kinderen voor het eerst naar de kinderneuroloog gaan zijn zij meestal tussen de 0 en 16 jaar. Soms wordt ook de grens van 18 jaar aangehouden, dit kan per ziekenhuis verschillen.

Kinderen die al langere tijd onder controle zijn van de kinderneuroloog en die ook na de kinderleeftijd nog controle nodig hebben, gaan meestal tussen de leeftijd van 16 en 21 jaar over naar de neuroloog voor volwassenen.

Met wat voor problemen komen kinderen terecht bij een kinderneuroloog?

Kinderen met diverse problemen kunnen terecht bij de kinderneuroloog. Voorbeelden van problemen waarmee kinderen bij de kinderneuroloog komen zijn: een achterstand in de ontwikkeling, problemen met bewegen, problemen met het evenwicht, aanvallen, hoofdpijn, acute uitval van een arm, een been, het gevoel, de spraak of het zicht, gedragsproblemen, slaapproblemen of bijvoorbeeld na een ongeval. Het is te veel om alle problemen hier op te noemen. Voor elk probleem wat lijkt veroorzaakt te zijn door een niet goed functioneren van de hersenen, de ruggenmerg, de zenuwen en/of de spieren kan een kind terecht bij de kinderneuroloog.

Hoe werkt een kinderneuroloog?

Een kinderneuroloog zal eerst aan het kind en zijn of haar ouders/verzorgers vragen wat er aan de hand is. Daarna zal de kinderneuroloog vragen stellen om precies duidelijk te krijgen wat het probleem is van het kind.

De kinderneuroloog zal het kind daarna onderzoeken. Het kinderneurologisch onderzoek is anders dan het algemeen lichamelijk onderzoek waarmee veel ouders en kinderen wel bekend zijn. De kinderneuroloog kijkt ook hoe groot en zwaar een kind is, hoe groot zijn of haar hoofdje is en luister naar hart, longen en onderzoekt de buik. Daarnaast let de kinderneuroloog heel goed op hoe het kind beweegt, de kinderneuroloog vraagt aan kinderen die dat al kunnen of ze een stukje willen lopen, rennen, springen, hinkelen, voetje voor voetje willen lopen of op een been willen staan. De kinderneuroloog voelt hoe de spierspanning is, luistert hoe het kind praat, en hoe het kind reageert op de ouders en op de vragen en opdrachten van de kinderneuroloog. De kinderneuroloog kijkt hoe de ogen bewegen, kijkt of het kind geluiden kan horen en kijkt of het de spieren van het gezicht en de tong goed kan gebruiken. De kinderneuroloog kijkt of kinderen aanraking voelen. Ook kijkt de kinderneuroloog of kinderen hun vinger met een grote boog vloeiend op hun neus kunnen zetten of met hun hak een vloeiende beweging over het onderbeen kunnen maken.

Met behulp van een reflexhamer wordt een zacht klopje gegeven op de binnenkant van de elleboog, de kniepees en de achillespees om te kijken hoe het lichaam hier op reageert.

Ook let de kinderneuroloog heel goed op het voorkomen van bruine of witte vlekken op de huid en op typische uiterlijke kenmerken.

De meeste kinderen vinden het kinderneurologisch onderzoek leuk om te doen.

Na dit onderzoek vertelt de kinderneuroloog aan het kind en de ouders/verzorgers wat hij/zij denkt wat de oorzaak van het probleem is. Het kan nodig zijn dat de kinderneuroloog nog onderzoeken nodig heeft om na te gaan wat er aan de hand is of dat de kinderneuroloog de mening wil vragen van bijvoorbeeld een fysiotherapeut of een logopediste of een andere specialist.

Wat voor onderzoek kan een kinderneuroloog aanvragen om na te gaan wat er met een kind aan de hand is?

Verschillende onderzoeken kunnen nodig zijn om na te gaan wat er met een kind aan de hand is. Soms is het nodig om bloed of urine te onderzoeken. Het kan nodig zijn om een scan te maken van het hoofd, het ruggenmerg of van de spieren. Ook met behulp van een ECHO kunnen spieren onderzocht worden. Een EMG is een onderzoek met kleine stroompjes wat gebruikt wordt om de zenuwen door te meten wanneer er vermoed wordt dat er een probleem is van de zenuwen en/of de spieren of de verbinding tussen beide. Een EEG is een hersenfilmpje waarmee de activiteit van de hersenen bekeken kan worden. Er kan ook een EEG na een nacht met minder slaap gemaakt worden of een 24-uurs EEG waarmee ook de kwaliteit van de slaap bekeken kan worden. Met een BAEP kan de gehoorszenuw door gemeten worden en met een VEP de gezichtszenuw.

Het kan nodig zijn om vocht, liquor genoemd, wat rondom de hersenen en het ruggenmerg stroomt te verzamelen en te onderzoeken op het laboratorium.

Bij problemen van de spieren kan het nodig zijn een klein stukje uit een spier te halen om dit onder de microscoop te bekijken. Dit zelfde kan ook gedaan worden met een klein stukje huid bij bijvoorbeeld verdenking op een stofwisselingsziekte of een stukje van de hersenen bijvoorbeeld bij verdenking op een hersentumor.

Met welke therapeuten en artsen werkt een kinderneuroloog veel samen?

Een kinderneuroloog werkt vaak veel samen met diverse therapeuten, zoals een kinderfysiotherapeut die kijkt hoe een kind beweegt en adviezen kan geven hoe afwijking in het bewegen verbeterd kunnen worden. Een kinderlogopedist kijkt hoe kinderen drinken, eten en praten en geeft hierin ook gerichte adviezen. Een kinderergotherapeut kijkt hoe kinderen met een beperking zo goed mogelijk allerlei activiteiten kunnen uitvoeren.

Een kinderneuropsycholoog test de ontwikkeling van een kind en kan adviezen geven hoe deze ontwikkeling optimaal te laten verlopen.

Kinderneurologen werken veel samen met oogartsen. Het oog en de hersenen zijn namelijk uit hetzelfde deel van een foetus ontstaan, zodat afwijkingen aan de ogen iets kunnen zeggen over het voorkomen van afwijkingen in de hersenen. De oogarts kan de ogen meestal redelijk gemakkelijk onderzoeken, de kinderneuroloog kan niet zomaar in de hersenen kijken.

Kinderneurologen werken ook veel samen met kinderneurochirurgen. De kinderneurochirurgen problemen kinderneurologische problemen, zoals een waterhoofd, een hersentumor, een open ruggetje, een afwijkende schedelvorm te verhelpen met een operatie.

Kinderneurologen werken ook nauw samen met kinderrevalidatieartsen, deze artsen begeleiden kinderen met een beperking om hen zich zo goed mogelijk te laten ontwikkelen.

Kinderneurologen werken veel samen met algemene kinderartsen, omdat veel kinderen met een kinderneurologische aandoening ook problemen hebben van bijvoorbeeld spugen, slecht groeien, moeilijk kunnen poepen, ademhalingsproblemen of frequente infecties.

Andere artsen waarmee kinderneurologen samen werken zijn genetici (dokters die alles weten van erfelijk ziekten), kinderartsen metabole ziekten (wanneer een stofwisselingsziekte wordt vermoed), kinderorthopeden (bij problemen met gewrichten of de wervelkolom),

kinderurologen (wanneer kinderen problemen hebben met plassen), neonatologen (voor problemen bij pasgeboren kinderen), algemene chirurgen (voor het verrichten van een spierbiopsie), radiologen (voor beoordelen van scans), KNF-neurologen (voor beoordelen van EEG's, EMG's, ECHO spier, VEP en BAEP), klinisch chemici (voor het beoordelen van bloed, urine en liquor onderzoek) en zo nodig met andere artsen indien dit nodig is voor het probleem.

Laatst bijgewerkt: 25 oktober 2009

Auteur: J.H. Schieving